

ANNO MXLVIII

ANDREÆ HUNGARIÆ REGIS

CONSTITUTIONES ECCLESIASTICÆ

(MANSI, *Concil.* XIX, col. 631.)

I. Ut quicumque Ungarus, seu peregrinus in Ungaria deposito Scythico gentili et ethnico ritu; ad veram Jesu Christi fidem illico non rediret, ac sacram legem a divo rege Stephano traditam non reciperet, capite et bonis multaretur. Civitates, oppida, villæ, templa demolita dirutaque restituerentur.

II. Pontifices, et collegia sacerdotum pristino more observarentur, et illis parent.

III. Ritus omnes Christiani revocarentur.

IV. Profanas et Scythicas cæremonias falsosque deos abrogarent, et simulacra demolirentur.

V. Si quis Deo, sanctisque ejus, et sacerdotibus malediceret, aut in eos mali quid' patraret, Dei primum, tum vindictam suam incursum se sciret.

VI. Quicumque sacris addictum, aut etiam profanum hominem occidisset, peccatum more veteri expiaret, omnes demum a cædibus, latrocinis, ac cæteris injuriis, et vi abstinerent.

VII. Qui vero constitutionem hanc contemneret, et ei animo reluctaretur, capitis et omnium rerum reus esset, edixit.

ANNO MXXXIX

BRACILAI DUCIS BOHEMIÆ

LEGES

Pro morum reformatione ad tumultum S. Adalberti latæ (1)

(MANSI, *Concil.* XIX, 589.)

Extendite, fratres, simul vestras ad Deum dexteras, et ad meos attendite sermones, quos volo ut vestræ fidei sacramento confirmetis, hoc meum maximum et primum sit decretum, ut vestra concubia, quæ hactenus habuistis ut lupanaria, amodo juxta canonum scita sint legitima, sint privata, sint insolubilia, ut una vir conjuge, conjux uno viro contenti vivant. Si autem conjux virum, aut vir conjugem spreverit, et rixa inter eos usque ad dissidium efferbuerit, qui ex his in priorem copulam redire noluerit, nolo ut, secundum nostræ terræ ritum, in servitudinem redigatur, sed per hujus decreti angariam redigatur in Ungariam, quascunque sit persona, nec liceat ut pretio se redimat, aut in

hanc terram redeat, ne contagio unius oviculæ totum serpat per ovile. Severus episcopus dixit: « Quicumque aliter fecerit, anathema sit. Eadem sententia sint plectendæ virgines, et viduæ, et adulteræ, quæ nomen bonum amisisse, ac per scortum concepisse noscuntur. » Tunc dux subjungens ait: « Si vero mulier proclamaverit pari vice non amari, sed inclementer a viro affligi, detur inter eos iudicium Dei, et qui inventus fuerit reus, pœnas solvat. Similiter de his qui homicidiis infamantur, archipresbyter comiti illius civitatis nomina eorum ascribat, et comes eos conveniat, et si sunt rebelles, in carcerem redigat, donec aut pœnitentiam dignam agant, aut si negant, ignito ferro, sive adjurata

(1) Bracilio, Bohemiæ dux, occupata armis Gnesna, Polonorum metropoli, nihil habuit antiquius quam ut pretiosum ex ea spoliū, lipsana scilicet S. Adalberti martyris, referret. Sed sacrum tumultum reserare tentantes Bohemi, subito stupore obstruere: quod intelligens Severus, Pragæ

episcopus, per quietem noctis a S. Adalberto admonitus, mane sequentis diei pro concione principem et populum admonuit, siquidem vellent sibi habere civem Adalbertum, morum reformationem spondere. Quare Bracilio suo et populi nomine hæc decreta tulit, et pro concione promulgavit.